

# Graad 5

## Afrikaans Huiswerk

### Oefen lees en begrip

---

Lees die volgende teks en beantwoord dan die vrae wat volg:

#### Die Uil en die Nagtegaal

1 Eens was daar 'n Uil wat in 'n ou, afgebreekte tempel gewoon het.

2 Die tempel het 'n groot biblioteek gehad. Dit was vol boeke oor geskiedenis, letterkunde en godsdiens. Die Uil het die hele dag hierdie boeke bestudeer. Soos tyd verbygegaan het, het hy baie trots geword op sy kennis. Nou het hy geglo dat hy die intelligentste van alle diere was.

3 Dus het die Uil elke dag die boeke van die biblioteek gelees en dan gemaak asof hy verlore raak in sy diep, wyse gedagtes. Op so 'n dag het die Uil op 'n boom buite die tempel gesit, met sy oë half toe. Skielik kom daar 'n Nagtegaal op dieselfde boom sit. Binnekort begin sy in haar lieflike stem sing.

4 Die Uil maak dadelik sy oë oop en sê vir die Nagtegaal: "O trotse Nagtegaal, stop jou lied! Sien jy nie dat ek aan diep en wyse dinge dink nie? Jou simpel liedjie pla my!"

5 Hierop het die Nagtegaal geantwoord: "Aaklige Uil! Dink jy dat jy geleer sal word deur net boeke te lees en voor te gee dat jy wys is? Net die intelligente diere weet hoe lieflik my liedjies is. Net hulle kan my stem waarlik bewonder."

**Die les wat ons hieruit leer:** "Leer uit boeke en van alles rondom jou."

1. Waaroor gaan die storie?

---

---

---

2. Waar het die Uil gewoon?

---

3. Wat is 'n biblioteek?

---

---

---

4. Soek 'n sinoniem vir die woord "kennis" uit paragraaf 2 uit.

---

5. Wat het die Nagtegaal op die boom gedoen?

---

## Die Towerkuns Venster

1 Daar was lank gelede 'n klein seuntjie wat baie siek geword het. Hy moes die hele dag in die bed deurbring, en hy mag nie beweeg het nie. Aangesien ander kinders nie naby aan hom kon gaan nie, het hy baie swaar gekry en het die meerderheid van sy dae hartseer en blou gevoel.

2 Hy kon nie veel doen nie, behalwe deur die venster kyk. Die tyd het verbygegaan, en sy gevoelens van wanhoop het net groter geword. Tot hy eendag 'n vreemde vorm in die venster gesien het. Dit was 'n pikkewyn wat 'n worsbroodjie geëet het. Die pikkewyn het deur die oop venster ingedruk, "goeie middag" vir die seun gesê, omgedraai en weggegaan.

3 Die seun was natuurlik baie verbaas. Hy probeer nog uitwerk wat gebeur het, toe hy buite sy venster 'n aap in 'n doek sien, besig om 'n ballon op te blaas. Die seun homself gevra wat dit kan wees, maar na 'n ruk, soos wat daar meer en meer mal karakters by die venster uitkom, bars hy uit van die lag en vind hy dit moeilik om te stop.

4 As jy wil ophou lag, sal 'n vark wat 'n tamboeryn speel of 'n olifant wat op 'n trampolien spring, selfs 'n hond wat 'n bril dra en oor niks behalwe politiek praat nie, nie die situasie help nie. Die seuntjie het niemand hiervan vertel nie, want wie sou hom glo? Tog het daardie vreemde karakters uiteindelik die vreugde in sy hart en in sy liggaam geplaas. Kort voor lank het sy gesondheid so verbeter dat hy weer kon teruggaan skool toe.

5 Daar kan hy met sy vriende praat en hulle vertel van al die vreemde dinge wat hy gesien het. Terwyl hy met sy beste vriend praat, sien hy iets uit sy vriend se skooltas steek. Die seun het sy vriend gevra wat dit is, en hy so aangehou daarvoor, dat sy vriend hom uiteindelik moes wys wat in die sak is: daar, binne, was al die kostuums wat sy beste vriend gebruik het om die seuntjie beter te laat voel!

6 En van daardie dag af het die seuntjie altyd sy bes gedoen om seker te maak dat niemand hartseer en alleen voel nie.

1. Hoekom moes die seuntjie in die bed bly? Kyk in paragraaf 1.

---

---

---

2. Hoe het die seuntjie gevoel omdat hy altyd alleen is? Kyk in paragraaf 1.

---

---

---

3. Watse vorm het hy eerste gesien en wat het die vorm gedoen? Kyk in paragraaf 2.

---

---

---

---

4. Wat het die seuntjie gedoen toe al die vorme vir hom gaan kuier het? Kyk aan die einde van paragraaf 3.

---

---

5. Hoekom het die seuntjie vir niemand vertel van wat gebeur nie? Kyk in paragraaf 4.

---

---

---

6. Hoekom kon die seuntjie teruggaan skool toe? Kyk in paragraaf 4.

---

---

---

7. Wat het sy beste vriend in sy sak gehad? Kyk in paragraaf 5.

---

---

---

8. Wat het die seuntjie hieruit geleer? Kyk in paragraaf 6.

---

---

---

Lees die volgende gedigte en antwoord die vrae wat volg:

## WOEFIE IS MY KOLLIEHOND

(Kan ook gesing word)  
Woefie is my kollie hond  
Ons twee hardloop buite rond.  
As ek op my rietperd ry  
is ou Woefie altyd by.  
Somtyds as die hond van my  
Met die stompstert kat baklei  
Kry ou Woefie dan 'n klap  
Kies ou Woef die hasepad.  
Eendag toe ons saam gaan jag  
wou ek my so stukkend lag.  
Plaas dat hy 'n leeu moet vang  
Word hy vir 'n meerkat bang.



1. Wat is 'n Kollie hond?

---

---

2. Skryf al die woorde neer wat rym.

---

---

---

---

3. Wat is 'n "rietperd" in reël 3?

---

---

4. Waaroor gaan die gedig?

---

---

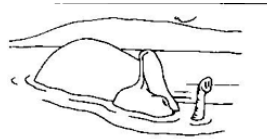
5. Gee 'n sinoniem vir die woord "stukkend" in reël 10.

---

---

6. Gee 'n antoniem vir die woord "bang" in reël 12.

Ou Olifant is 'n groot soogdier  
Hy bad in die modder by die rivier.



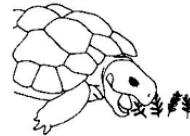
Krokodil is 'n reptiel met yslike tande  
Hy hap sommer jou lyf en kop en hande!



Ou Slang lê en slaap in die son in die sloot.  
As ek hom sien skrik ek baie groot.



Skillie Skilpad wat so stadig stap  
Is lief om aan groente en plante te hap!



Maar o toggie, ai!  
As Leeu in die gras verskyn  
Sien jy hoe gou al die diere verdwyn.



E.C.

1. Wat is 'n "soogdier" in reël 1?

---

---

2. Waaroor gaan die gedig?

---

---

---

3. Skryf al die diere neer wat genoem word in die gedig.

---

---

---

4. Skryf al die woorde neer wat rym.

---

---

---

---

5. Wat maak dat al die diere verdwyn?

---

---

6. Gee 'n sinoniem vir die word "groot" in reël 1.

---

7. Gee 'n antoniem vir die word "stadig" in reël 7.

Lees die volgende tekste en onderstreep die woorde wat jy nie verstaan nie:



Hiep, hiep hoeral  
Die vakansie is hier!  
Ons maak vuur op die strand,  
wat hoog en helder brand.  
Dis niksdoen en slaap,  
as ons kuier by die see.  
Ons vang graag vis op die kaai  
terwyl die meeue bokant ons koppe raas en draai.  
Ons maats lag en kuier  
tot laat in die aand.



Daar is talle boeke om te lees,  
wat 'n wonderlike fees!  
Ons ry lang ente met ons fietse  
na bekende geboue en plekke.  
Ons besoek winkels wat oorloop  
van geskenke om te koop.



Maar nou's die vakansie verby  
en die lekkerste vir my  
is om terug te wees by die skool -  
saam met my maats - so by my kool!  
GJM



### Die Bye en die Kewers

Ver op die heuwels was daar 'n bos vol verskillende bome en plante. In die bos het verskillende soorte diere, voëls en insekte gewoon. Daar was 'n groot byekorf aan 'n hoë boom. Die bye was altyd besig om heuning te maak.

Op 'n ander ou boom, naby die boom met die byekorf, was 'n kolonie Kewers. Hulle het in die ou boomstomp gewoon. Die Bye en Kewers was baie goeie bure.

Hulle het mekaar nooit in die steek gelaat nie en was altyd op hul eie missie. Hulle het in vrede langs mekaar gewoon.

Op 'n dag het die vriendelike bye die kewers vir ete genooi. Die Kewers het opgedaag en aandete is bedien. Die Bye het die Kewers van die beste heuning wat hulle gehad het aangebied. Die Kewers het nie van die smaak van heuning gehou nie. Hulle het skaars iets geëet en toe vertrek.

Die volgende dag het die Kewers vir die Bye uitgenooi vir ete. 'n Bord vol mis is aan die bye bedien. Die bye kon nie eens 'n enkele hap eet nie. Hulle het honger gebly en teruggevlieg huis toe.

**Die les wat ons hieruit leer:** "Twee mense kan van verskillende goed hou of nie hou nie, maar tog kan hulle goeie vriende wees."